

DANSK HANDEL & SERVICE

Retsudvalget
REU alm. del - Bilag 92
Offentligt

Direktør

Medlemmerne af Folketingets Retsudvalg
Medlemmerne af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

30. oktober 2006

KML/tra

MODTAGE!

31 OKT. 2006 15⁴⁵

Den Centrale Indlevering

Forslaget til ny fødevarerlov vil forringe virksomhedernes retssikkerhed

Dansk Handel & Service støtter målet om høj fødevarer sikkerhed og en hårdere kurs overfor brodne kar. Serióse fødevarer virksomheder har helt samme interesse som deres kunder i sunde og sikre fødevarer. Desværre er forslaget til ny fødevarer lov (L 28) ikke tilstrækkelig målrettet de virksomheder, der bevidst overtræder reglerne.

Forslaget risikerer at forringe serióse fødevarer virksomheders retssikkerhed, hvis det ikke ændres. Vedlagte notat gennemgår Dansk Handel & Service 6 vigtigste kritikpunkter og forslag til løsning.

Jeg håber, at Folketinget vil inddrage kritikken i den videre behandling af lovforslaget.

Med venlig hilsen
Dansk Handel & Service

Kim Munch Lendal
Direktør

30. oktober 2006

dha

Ny fødevarelov – kritikpunkter og forslag til løsning

Bødens størrelse skal afhænge af risikoen for fødevarer sikkerheden – ikke antal ansatte
Lovforslaget lægger op til, at der skal kunne gives bøder for en lang række nye ting og bøderne mangedobles. Bøderne hæves med 50 pct., hvis virksomheden har mellem 9 og 24 ansatte og med 100 pct., hvis virksomheder har over 25 ansatte. Det betyder, at et mellemstort supermarked med flaskedrenge og weekendassistance næsten er sikker på at få en større bøde end en engrosvirksomhed, hvor få ansatte kan opbevare mange tons kød. Til illustration havde både Thulin Kød Engros og Tannis Food under 9 ansatte og ville derfor være sluppet med en lille bøde efter de nye regler.

FORSLAG: Sammenhængen mellem bødestørrelse og antal ansatte skal fjernes, fordi antal af ansatte intet siger om risikoen for fødevarer sikkerheden.

Små fejl skal ikke udløse bøde første gang, hvis fødevarer sikkerheden ikke er i fare

Det er blevet et krav, at de tilsynsførende i Fødevarekontrollen som udgangspunkt skal give en bøde, første gang de ser en fejl, hvis overtrædelsen sker af en "klar" regel. Det gælder, selvom virksomheden har 10 glade smileyer i de seneste kontrolbesøg og fejlen ikke har betydning for fødevarer sikkerheden. En bøde udløser en sur smiley og er meget alvorlig for en fødevarevirksomhed. Selv i virksomheder med meget godt styr på fødevarer sikkerheden sker der fra tid til anden utilsigtede fejl. Salg af varer med overskreden holdbarhed er eksempelvis overtrædelse af en "klar" regel i den ny fødevarelov. Sat på spidsen kan en glemte kage i et supermarked risikere at udløse en bøde, fordi "salg af færdigpakkede fødevarer med udløben holdbarhed" er omfattet af bøde kategorien.

FORSLAG: Instruksen om bøder ved førstegangsovertrædelser skal ophæves. Hvis fødevarer sikkerheden ikke er i fare skal det fortsat være muligt at give en advarsel og give virksomheden mulighed for at rette fejlen.

Virksomhederne skal vide, hvad der gælder

Det er allerede i dag et problem, at reglerne administreres forskelligt i fødevarer regionerne. Det er svært for virksomhederne at agere, når lovgivningen fortolkes på én måde i Thisted og en anden måde i Holbæk. Med administrative bøder på op til 80.000 kr. og kravet om bøder ved førstegangsovertrædelser er det helt nødvendigt at sikre ensartethed i fortolkningen af reglerne. Lovforslaget er på mange områder uklart og det åbner op for skøn og forskellig fortolkning.

De fleste vil f.eks. nok være enige i, at der er forskel på en gammel glemt kage på supermarkedshylden og flere tons kød gammelt kød på engroslageret – men som loven er skrevet, kan begge dele udløse en bøde. Ligeledes kan ”manglende samarbejde med tilsynsmyndighederne” udløse en bøde og dermed en sur smiley, uden det er præciseret, hvad ”manglende samarbejde” vil sige.

FORLSAG: Loven skal gennemgås grundigt, så det bliver helt klart, hvilke situationer, der kan udløse en bøde.

Virksomheder skal ikke uden dommer kunne fratages retten til at drive virksomhed

Da sagerne om Tannis Food og Thulin Kød Engros begyndte at rulle, kunne myndighederne ikke gribe ind og stoppe deres virksomhed. Årsagen var, at engrosvirksomheder var undtaget lov om næringsbrev, der i 2005 ellers indførte muligheden for at fratage en virksomhed retten til at drive virksomhed, hvis den ikke overholdt fødevarerlovgivningen m.m. Forslaget til ny fødevarerlov retter op på den skævhed ved at lade engrosvirksomheder omfatte af næringsbansen. Dermed sikres ensartede betingelser for alle fødevarer virksomheder, og det løser problemet.

Alligevel foreslås det at indføre en ny mulighed for administrativt at suspendere en virksomheds ret til at drive virksomhed. Det er et meget alvorligt og vidtrækkende indgreb at fjerne eksistensgrundlaget for en virksomhed. Det skal ikke foregå administrativt, men involvere domstolene, som den gældende procedure sikrer i lov om næringsbrev. Samtidig har myndighederne endnu ikke benyttet sig af den eksisterende hjemmel i lov om næringsbrev. Der er ingen grund til at indføre retssikkerhedsmæssige betænkelige metoder, så længe de eksisterende muligheder ikke er udforsket.

FORSLAG: Hjemlen til at suspendere en virksomheds ret til at drive virksomhed administrativt skal fjernes. Der findes allerede en hjemmel til at fratage en virksomhed retten til at drive virksomhed i lov om næringsbrev. Såfremt forslaget fastholdes skal det som minimum sikres, at en virksomhed får mulighed for at indbringe suspensionen til domstolene inden for få dage, så en beslutning på et fejlagtigt grundlag ikke risikerer at ødelægge virksomheden.

Der skal stilles krav til kvaliteten af kontrollen

Fødevareregionerne og den enkelte tilsynsførende får med den nye fødevarerlov tildelt meget store magtbeføjelser. De skal udføre kontrollen, de skal fortolke reglerne, de skal uddele end-og meget høje bøder, og de skal kunne fratage virksomheder retten til at drive virksomhed. Med så store beføjelser er det helt afgørende, at kvaliteten af kontrollen er i top, og opgaverne løses i overensstemmelse med de almindelige krav til god forvaltningsførelse. Her er det bekymrende, at Fødevarestyrelsens rapport om supervision af de regionale fødevarer afdelinger i 2005 kunne påvise en lang række fejl i den måde, opgaverne varetages på. Rapporten viser, at der i 9 fødevarer afdelinger var fejl i mellem 25-35 pct. af kontrolrapporterne. Kun to afdelinger havde få fejl. Det er endnu mere bekymrende, at til trods for den høje fejlprocent fremgår det, at fødevarer afdelingerne ikke prioriterede arbejdet med kvalitet af kontrollen og havde valgt at stoppe det.

Den uafhængige revisionsrapport om kontrollen af Tannis Food og Thulin Kød bekræfter kun billedet af en kontrol med store mangler. Begge virksomheder var gået uden kontrol i flere år. Da man fik et tip om gammelt kalkunkød på lageret hos Tannis Frost i Korsør undersøgte kontrollen ikke, om der var andet gammelt kød på lageret, ligesom den undlod at informere sine kolleger i de andre fødevarerdivisioner, så Tannis Foods andre lagre kunne være blevet kontrolleret. Rapporten slår fast, at der ikke er sket nedskæringer, og at det ikke er årsag til fejlen.

FORSLAG: Lovforslaget skal udbygges med et krav om ensartethed og krav til kvalitet af kontrol og afgørelser, herunder krav om, at fødevarerdivisionerne skal efterleve centrale krav til kvaliteten.

Hjælp til råd og vejledning – og hurtigere svar på tvivlsspørgsmål

Lovforslaget har alene fokus på straf og sanktioner. Det er præget af en stor mistillid til fødevarerdivisionerne, som for det store flertal vedkommende ikke er berettiget. Vejen til højere fødevarerikkerhed handler lige så meget om at give virksomhederne mulighed for hjælp og vejledning. I dag er der ingen steder virksomheder kan gå hen, hvis de er tvivl om, hvordan de skal gøre tingene på den rigtige måde. For ikke at pådrage sig et rådgiveransvar må Fødevarerdivisionen ikke rådgive, når de besøger virksomhederne. Med lovforslaget er der ingen hjælp at hente for den virksomhed, der bestræber sig på at gøre tingene rigtigt, men er i tvivl.

FORSLAG: Der skal etableres en særlig vejledningstjeneste, hvor virksomheder kan søge råd og vejledning. Det skal heller ikke tage mere end 14 dage at få svar på, hvordan konkrete regler skal fortolkes.